

Azbesztcement csövek a hazai vízellátásban-kérdések és kétségek

MHT Vándorgyűlés

Pécs, július 3-5

Várszegi Csaba

MAGYAR VÍZIKÖZMŰ SZÖVETSÉG

- **Igyekszünk, de ez kevés. Gondolatok az ac. anyagú csövek sorsáról**
- **Azbeszt cement ügyben csak ügyeskedünk, nincs igazi országos program**
- **Éppen csak kicsit több a semminél, amit teszünk. Hiába eternit a neve, az csak 50 évet jelent**
- **Csere vagy bélelés? Nem ez a lényeg, csak csináljuk valamit**

Szomorú látomás: még 15 év és csőjavítás lesz gft helyett a központi téma

A helyzet: bár a víziközművek gördülő fejlesztési terveiben mindenütt szerepel csőhálózati vonatkozás, a szűkös anyagi helyzet miatt a tervet kurtítani kell. Mihez lehet ilyenkor nyúlni?

Egyértelműen ahhoz, amit *nem látni* és *nem érezni*. És ami *túlméretezett*. A vízigények drasztikus visszaesése következtében a hálózatoknál nincs „átmérő” probléma. Tehát egyértelműen a csőhálózati rekonstrukcióra szánt összeg kerül kihúzásra az éves költségvetésből, ha szükség van kihúzásra. A közművek évek óta szinte csak a többnyire hibaelhárítást jelentő üzemeltetésre tud forrást biztosítani.

Ennek tükrében nagyon meggondolandók az alábbi figyelmeztetések.

- 2010-ben a Budapesti Műszaki Egyetem készített egy „Nemzeti Víztechnológiai Platformot”.**

A platform szerint a vízellátó rendszerek műszaki infrastruktúrájának 60 %-át a hálózat teszi ki. Ennek a hálózatnak a 75 %-a rekonstrukcióra érett.

Vízmű létesítmények: mozgó és mozdulatlan elemek

- **Azbesztcement=eternit**
- **De! Tervezési élettartam: 40 év, leírási idő 50 év**
- **30 000 km ac anyag, vannak települések, ahol 100 %**
- **Magyarországon import (osztrák, jugoszláv), Ny. újfalu (1931-2001) és Selyp(1971-2003)**
- **Két természetű probléma: egészségügyi és életkor**
- **Az előbbi inkább hisztéria, mint valós probléma. Sértetlen cső ártatlan.**
- **WHO vélemény: „nincs szükség iránymutatás megadására az ivóvíz azbeszt tartalmával kapcsolatban”.**
- **Manipulációnál vigyázni kell.**

- **10-15 éven belül katasztrofális lehet a helyzet.**
- **A legfiatalabb cső is 30 éves lesz, többség eléri a tervezési élettartamot.**
- **És alig van olyan szolgáltató, melynek átfogó terve van a jövővel kapcsolatban.**
- **Szinte csak hibajavítás folyik. Rekonstrukcióra csak ad-hoc kerül sor, a sűrű meghibásodásos szakaszokon.**
- **Az üdvözlendő kivételek „külső” pénzekből valósulnak meg.**
- **EU támogatás, vagy Svájci Államszövetség segítsége.**

2013-ban 15 legnagyobb vízmű megkérdése.

- **5 vízműnél 60, vagy több % ac anyagú**
- **Van település, ahol az egész hálózat eternit.**
- **A probléma folyamatosan terítéken van, de globális átfogó felújítási terve szinte senkinek nincs.**
- **Elenyésző a felújítás, csak javítás folyik**

Mit lehet ilyenkor csinálni?

- **Azért történik valami**
- **Két megoldás: új cső fektetése, illetve csőroppantás**
- **Utóbbi a Fővárosi Vízművek kezdte 1998-ban(1,1 km). Tracto-Technik**
- **Nyírségvíz és egy vállalkozó is alkalmazza. Sima, vagy védőbevonatos (profuse) PE cső kerül behúzásra. Szétroppant ac maradványok**

Borsodvíz Zrt

**a/2013-16 között 11 településen (köztük Alsózsolca, Nyékládháza, Tokaj)
összesen 56.215 km hosszan**

- 2016-ban további 19 km ac cső rekonstrukciója**
- Átlagos életkor 49 év volt.**
- 85 % svájci támogatás**

b/2019 Gönc város KEHOP projekt

- 3,7 km ac cső felújítás, 3 km csőroppantással**

c/2019 Szerencs KEHOP projekt

- 6,5 km ac felújítás, 3,5 km roppantással**

Érd és Térsége Víziközmű Kft.

2013-16 között, 85% svájci támogatás

13586 km ac főnyomó cső kiváltása

-NÁ 600mm, 4,5 km csere(duktil) és bélelés

-NÁ80-200 között KPE vezetékre

DMRV Zrt.

2015-16, 85 % svájci támogatás

Balassagyarmat területén 7,5 km hosszan NÁ 110-200 mm méretű elosztó vezeték cseréje

ÉRV Zrt.

Ózd város

2013-2017 között, 85% svájci támogatás

39 km vezeték (25 %) NÁ 150-500 mm között felújítása

Tehát lehet, csak kitartóan akarni kell.

Köszönöm a figyelmeteket!